

کِتَابِ مَلَاکِ نَبِی

پیشگفتار

دَ امزی کِتَابِ مَلَاکِ نَبِی قَوْمِ
اسرائیل ره تشویق مونه که دَ عهد خُو
قد خُدا وفادار بُمَنه و او ره قد ترس-و-
احترام عِبَادت کُنه، چُون مردُمی که از
بابل پس اَمُدُد و خانِه خُدا ره آباد کُدُد،
تَن-پرور، فاسِد و ناطَاعَت بُود.

مَوْضوع‌های مُهِمِ امزی کِتَابِ اینیا

فهرستِ عنوانها

مُحَبَّتِ خُداوند بَلَدِه إِسْرَائِيلِ (فصلِ

۱ آیه ۲)

قُرْبَانِي هَاي نَاقِبُولِ (۱: ۶)

اِخْطَارِ بَلَدِه پيشوايو (۱: ۲)

خِيَانَتِ يَهُودَا (۱۰: ۲)

ظُهُورِ مَوْلَا بَلَدِه تَصْفِيَه (۱: ۳)

خُدا بازی دده نَمُوشه (۸:۳)

أَجْرِ كَسَاي كِه از خُداوند ترس دَره
(۳:۱۲)

روزِ بزرگِ خُداوند (۱:۴)

۱ \ وَحِي: كَلَامِ خُداوند بَلَدِه
إِسْرَائِيلَ دَ وَسِيْلَه مَلَاكِي.

مُحَبَّتِ خُداوند بَلَدِه إِسْرَائِيلِ

۲ خُداوند مُوگِيه: ”ما شُموره

مُحَبَّتِ كَدِيم. "لِيَكِن شُمُو مُوْگِيد:

"چي رقم مو ره مُحَبَّتِ كَدِے؟" خُداوند

مُوْگِيه: "آيا عيسو برارِ يعقوب

نِيَسْتِه؟ ولے ما يعقوب ره مُحَبَّتِ كَدُم

③ و از عيسو بدبُر شُدُم؛ ما

كوهستونِ ازو ره بيرو كَدُم و ميراثِ

ازو ره يگ بيابو بلده شغالها جور

كَدُم. "④ اگه اِدوم مُوْگِيه، "مو

تيت پَرَك شُدِے، ولے پس اَمَدِه خرابهها

ره دُوباره آباد مُوني، "خُداوند لَشكرها

ايني رقم مُوْگِيه: "شايِد اونا آباد كُنِه،

ليكن ما چپه مُونُم؛ اونا سرزمينِ

شَرَارَت و قَوْمی که غَضَبِ خُداوند تا
أَبَد دَ بِلَه ازوا قرار دَره گُفته مُوشه.
⑤ چیمای خودون شُموی ای ره مینگره
و شُموی مَوگید: ”خُداوند بزرگ آسته،
حتی بُرو از سرحدای اسرائیل!“

قُرْبانی‌های ناقبُول

⑥ خُداوند لَشکرها دَز شُموی
مَوگیه، ”یگ باچه دَ آتِه خُو احترام
مُونه و غُلَاما دَ بادار خُو. اگه ما آتِه
شُموی آسْتُم، پس احترام مه کُجا آسته؟
و اگه ما بادار شُموی آسْتُم، عِزَت مه

کُجا آستہ؟ آی پیشوایونی کہ نام مَرہ

خار-و-حَقیر حساب مُونید و مُوگید،

‘چی رقم مو نام تُو ره خار-و-حَقیر

حساب کدے؟’ ⑦ شُمو دَ وَسِیلہ

تقدیم کدونِ خوراکِ نَجِس دَ بِلہ

قُربانگاہِ مہ نام مَرہ خار-و-حَقیر کدید.

امچنان شُمو مُوگید، ‘چی رقم مو تُو

رہ بے حُرمت کدے؟’ دَ وَسِیلہ ازی کہ

مُوگید، ‘قُربانگاہِ خُداوند یگ چیز

خار-و-حَقیر آستہ. ⑧ وختیکہ شُمو

حیوانای کور رہ بِلدہ قُربانی تقدیم

مُونید، آیا کارِ غَلَط نِیہ؟ یا غِیتیکہ

شُمُو حَيَوَانَاي لَنَگ و نَاجور رِه تَقْدِيم
مُونِيد، آيَا كَارِ غَلَط نِييه؟ اُو رِه دَ وَاَلِي
خُو تَقْدِيم كَنِيد و بِنَگَرِيد كِه آيَا اُو از
شُمُو خُوش مُوشِه و شُمُو رِه دَ حُضُور
خُو قَبُول مُونِه؟ ”اِي رِه خُداوندِ
لَشَكَرِهَا مُوگِيه. ⑨ بوريد، لُطْف-و-
مِهْرَبَانِي خُدا رِه طَلَب كَنِيد تا اُو شَايِد
دَ بِلِه مو رَحْم كُنِه. لِيكِن خُداوندِ
لَشَكَرِهَا مُوگِيه: ”آيَا قَد اَمِي رَقْم
هَدِيه‌ها كِه دَ دِستَاي شُمُو اَسْتِه دَز شُمُو
لُطْف-و-مِهْرَبَانِي كُنْم؟ ”

⑩ خُداوندِ لَشَكَرِهَا مُوگِيه:

”کشکہ یگو نفر از مینکل شُمو
 درگه‌های خانہ خدا ره بسته کُنہ تا دَ
 بِلہ قربانگاہِ مه بے فایده آتِش دَر نَدید!
 ما از شُمو هیچ راضی نیسْتُم و هیچ
 هدیه ره از دِست شُمو قبول نَمونُم. ^(۱۱)
 چُون از بُر شُدونِ آفتو تا شِشتون شی
 نام مه دَ مینکلِ مِلَّت‌ها بزرگ آستہ و
 دَ هر جای بُخورِ خوشبوی و هدیه پاک
 دَ نام مه تقدیم موشه، چُون نام مه دَ
 مینکلِ مِلَّت‌ها بزرگ آستہ. ”ای ره
 خداوند مَوگیه.

^(۱۲) ”لیکن شُمو او ره بے حُرمت

مُونِيد وَخْتِيكِه مُوگِيد، 'قُرْبَانْگَاهِ

خُداوند نَجِسِ اَسْتِه وَ ثَمَرِ قُرْبَانْگَاهِ،

یعنی خوراک شی یگ چیزِ بے اَرزِشِ .

⑬ و ام مُوگِيد، 'چی یگ کارِ خسته-

کُن اَسْتِه ای! ' و دماغِ خُورِه ازو تاو

میدید. "ای ره خُداوندِ لَشکرها مُوگیه.

"شُمُو چیزِ ره میرید که دَ زورِ گِرِفْتِه

شُدِه یا لَنگِ و یا ناجورِ اَسْتِه، امی رقم

چیزا ره شُمُو دَ عِنوانِ هدیه خُو میرید!

آیا ما اونا ره از دِستِ شُمُو قَبُولِ

کنم؟ "ای ره خُداوندِ مُوگیه. ⑭

"لَعْنَتِ دَمَزُو فَریبکارِ که حیوانِ نَر دَ

رَمِهْ خُو دَرِه و نَدْر مُونِه، و لِه دَ جَای
شِ حَیوانِ عَیبِی رِه دَ خُداوندِ قُربانی
مُونِه. ما پادشاهِ بزرگِ اَسْتُم و نامِ مِه دَ
مِینکلِ مِلَّتْها قَد ترس-و-اِحترامِ گِرِفْتِه
مُوشِه. ”ای رِه خُداوندِ لَشکرها مُوگیه.

اخطارِ بَلَدِه پِشوایو

۲ ① ” و آلی ای پِشوایو، ای
حُکمِ بَلَدِه از شُمو اَسْتِه. ② اگِه شُمو
حُکمِ مَرِه گوشِ نَگِیرید و دَ دِلِ خُو جَای
نَدید تا نامِ مَرِه حُرْمَتِ کُنید، ما دَ بَلِه
شُمو لعنتِ رَبِی مُونُم و بَرکتِهایِ شُمو

ره دَ لعنت تَبْدِيل مُوَكْنُم. دَ حَقِيقَت، ما
أونا ره گاه دَ لعنت تَبْدِيل کدیم، چراکه
شُمُو حُکَم ره دَ دِل خُو جای

نَدَدِید. ”ای ره خُداوند لِشکرها مُوگیه.

③ ”اینه، ما اولاده شُمُو ره سرزنش

مُونُم و دَ رُوی های شُمُو سرگی باد

مُوکْنُم، سرگینِ قُرْبانِی های عیده های

شُمُو ره؛ و شُمُو قد امزُو سرگینا قتی

بُرده مُوشید. ④ اوخته شُمُو میدنید

که ما ای حُکَم ره دَز شُمُو ریی کدیم تا

عهد مه قد طایفه لاوی باقی

بُمَنه. ”ای ره خُداوند لِشکرها مُوگیه.

⑤ ”عهد مه قد ازو عهدِ زندگی و

سلامتی بود و ما اونا ره دزُو دَدُم تا

ترس-و-احترام مه دَ دِلِ ازو بَشه؛

واقعاً، ترس-و-احترام مه دَ دِلِ ازو بود

و او از نام مه پیم مُوکد. ⑥ شریعتِ

حق دَ دانِ ازو بود و هیچ شرارت دَ

لبای شی پیدا نمُوشد. او قد ازمه

صادقانه و دَ راستی رفتار کد و غدر

کسا ره از راهِ گناه پس تاو دَد. ⑦

چون لبای پیشوا باید علم ره نگاه کُنه

و مردُم از دان شی هدایت طلب کُنه،

چراکه او رسولِ خداوندِ لشکرها آسته.

⑧ لیکن شُمو از راه بُر شُدید و باعث

شُدید که غدر کسا دَ وسیله هِدایت

شُمو گُمراه شُنه؛ شُمو عهدِ لاوی ره

فاسِد کدید. "ای ره خُداوندِ لَشکرها

مُوگیه. ⑨ "پس ما ام شُمو ره دَ

پیشِ تمامِ قومِ خار و حَقیر مُونم، چُون

شُمو راهای مَره نِگاه نَکدید، بَلکه دَ

اجرای شریعت طرفداری کدید."

خِیانتِ یهُودا

⑩ آیا پگ مویگ آته نَدری؟ آیا

یگ خدا مو ره خلق نَکده؟ پس چرا مو

دَ یگدیگه خُو خیانت مونی و عهدِ

بابه کلونای خُو ره بے حرمت مَوکُنی؟

①① یهودا خیانتکار شده و مُرتکبِ

رفتارِ نَفَرَتِ انگیز دَ اسرائیل و دَ

اورشَلیم شده؛ آرے، مردای یهودا

جایگاهِ مُقَدَّسِ خُداوند ره که خُداوند اُو

ره دوست دَره بے حرمت کده، چُون اونا

قد دُخترونی که پیرو خُدای بیگنه آسته

توی کده. ①② کشکِه خُداوند هر کسی

ره که امی کار ره کده از خیمه‌های

یعقوب نابود کُنه، هر کسی که بَشه،

حتیٰ اگه بلده خُداوندِ لَشکرها هدیه
بیره.

۱۳) و اینی ره ام شُمو انجام

میدید: شُمو قُربانگاہِ خُداوند ره قد
آودیده‌ها و قد چخرا و ناله مُپوشنید،
چراکه او هدیه شُمو ره دیگه تی نظر
خُو نمیره و قد خوشی او ره از دست
شُمو قبول نمونه. ۱۴) شُمو مُوگید:

”چرا نموکنه؟“ بخاطری که خُداوند د
بَینِ ازتو و خاتونِ دَورونِ جوانی تُو
شاهد بود و تُو دَزُو خیانت کدے،
باوجودِ که او دَ وسیله عهد همسر و

خاتون تُو آسته.

۱۵) آیا خُدا شُمو ره یگ جور

نکد؟ جِسْم و رُوح شُمو ازو آسته. و

خُدای یگانه چی میخایه؟ اولاده

باخُدا. پس از رُوح‌های خُو حِفَاطَت

کُنید و هیچ کس ره نیلید که دَ خاتونِ

دُورونِ جوانی خُو خیانت کُنه. ۱۶)

چُون خُداوند، خُدای اِسرائیل مُوگیه:

”ما از طلاق نَفَرَت دَرُم؛ کسی که ای

کار ره مُوکنه، اُو ظَلَم ره رِقْمِ کالای

خُو مُوپوشه. ”ای ره خُداوند لَشکرها

مُوگیه. بسم مُوگیم که از رُوح‌های خُو

حِفَاظَتِ كُنَيْدِ و خِيَانَتَكَارِ نَبَشِيدِ .

①۷ شُمُو خُداوندِ رِهْ قَدِ توره‌هایِ

خُو مَنده کدید و هنوز ام مُوگید: ”چی

رقم مو مَنده کدے؟“ دَ وَسِیلَهْ گُفتونِ

”تمامِ کسایِ که کارِ بَدِ مُونَه دَ نَظَرِ

خُداوندِ خُوبِ آستَه و اُو ازوا راضی

یه“ و دَ وَسِیلَهْ پُرسانِ کدونِ ”کُجا آستَه

خُدایِ که قضاوتِ کُنَه؟“

ظُهُورِ مَولا بَلَدِه تَصْفیه

① ۳ خُداوندِ لُشکرها مُوگیه:

”اینہ، ما رسُولِ خُو رَہ رَی رِی مُونُم تا راہ
رہ پیشِ رُوی مہ آمادہ کُنہ. مَولای رَہ
کہ شُمو طَلب مُونید بے بلغہ دَ خانہ خُو
میہ و اُمُو رسُولِ عہد کہ شُمو از

دیدار شی خوشحال مُوشید، حتماً

میہ. ② لیکن کی میتنہ روزِ اَمَدونِ

ازو رَہ تَحْمَل کُنہ و کی میتنہ دَ غیتِ

ظُهورِ ازو ایستہ شُنہ؟ چراکہ اُو رَقِمِ

آتِشِ تَصْفیہ گَر و رَقِمِ صابُونِ

کالاشوی ہا آستہ. ③ اُو رَقِمِ یگِ

تَصْفیہ گَر و رَقِمِ یگِ پاک کُنندہ نُقرہ

میشینہ و اولادہ لاوی رَہ پاک مُونہ و

أُونَا رِه رَقْمِ طِلَّا و نُقْرَه تَصْفِيَه مُوَكْنَه تَا
أُونَا هَدِيَه هَا رِه قَدْ نِيَتِ پَاك دَ خُدَاوَنَد
تَقْدِيمِ كُنَه. (٤) اُوخْتَه هَدِيَه يَهُودَا و
اَوْرُشَلِيمِ بَلَدِه خُدَاوَنَد رَقْمِ رُوَزَايِ قَدِيمِ و
سَالِهَائِ سَابِقِ خُوَشَايِنَد مُوشَه.

(٥) أَرِه، مَا بَلَدِه قِضَاوَتِ نَزْدِيك
شُمُو مِيِيمِ و دِسْتِي دَ ضِدِ جَادُوْغَرَا و
زِنَاكَارَا و دَ ضِدِ كَسَايِ كِه قَسْمِ دَرُوغِ
مُوْخُوْرَه شَاهِدِي مِيْدِيْمِ؛ اَمِچْنَانِ دَ ضِدِ
كَسَايِ كِه دَ بَلِه مُزْدُوْرَكَارَا دَ بَارِه مُزْدِ
شِي و دَ بَلِه خَاْتُونُوِي بِيُوَه و يَتِيْمَا ظُلْمِ
مُوْنَه و دَ ضِدِ كَسَايِ كِه بِيْگْنَه رِه اَز

حق شی محروم مونه و از مه
نمیترسه. "ای ره خداوند لشکرها
مُوگیه.

⑥ "ازی که ما خداوند، تغییر
ناپذیر استم، امزی خاطر شمو، ای
اولاده یعقوب نابود نشدید. ⑦ شمو
از روزای بابه گلونای خو تا آلی ره از
احکام مه سرپیچی کدید و اونا ره د
جای نوردید. سون ازمه پس بید و ما
ام سون از شمو پس مییم. "ای ره
خداوند لشکرها موگیه.

”لیکن شُمو مُوگَید: ‘چی رقم مو

پس بیی؟“

خُدا بازی دده نَمُوشه

⑧ ”آیا انسان خُدا ره بازی

میدیه؟ ولے شُمو مَره بازی میدید! و

هنوز ام مُوگَید، ‘چی رقم مو تُو ره

بازی میدی؟‘ دَه یگها و هدیه‌های

شُمو ناقص بُوده! ⑨ شُمو سخت

لعنت شُدید، چراکه شُمو مَره بازی

میدید، پگِ مِلَّت شُمو امی کار ره

مُونَه! ⑩ تمام دَه یگها ره دَ

دَی خانَه‌ها بی‌رید تا دَ خانَه مه خوراک

بَشَه و دَ امزی رقم مَرَه اِمْتِحان کُنید و

بِنِگَرِید که چی رقم کِلکینای آسمو ره

بَلدَه شُمُو واز مُونُم و چی رقم بَرکت

پَریمو بَلدَه شُمُو مِیریزَنُم، دَ اندازَه که دَ

دَی خانَه‌ها دِیگه جای نَمَنَه. ”ای ره

خُداوندِ لَشکرها مُوگیه. ⑪ ”ما مور-

و-مَلَخ ره از خاطرِ از شُمُو مَنع مُونُم تا

حاصِلِ زَمینِ شُمُو ره از بَینِ نَبَرَه و

تاکِ انگُور شُمُو دَ باغِ بے ثمر

نَشَنَه. ”ای ره خُداوندِ لَشکرها مُوگیه.

⑫ ”اوخته تمامِ مِلَّتِها شُمورِ ره قَوْمِ
خوشبخت کُوی مُونه، چُون شُمویگ
سرزمینِ خوشحال موشید. ”ای ره
خُداوندِ لَشکرها مُوگیه.

⑬ خُداوندِ مُوگیه: ”شُمو دَ

خُلافِ مه تورایِ سختِ گُفتید، ولِ

هنوز ام مُوگید، ’مو دَ ضِدِ تُو چی

گُفتے؟‘ ⑭ شُمو گُفتید، ’بے فایده

آسته که خُداوندِ ره عِبادت-و-خِدمت

کُنی. ’و ام مُوگید، ’چی فایده دَره که

احکامِ ازو ره دَ جای بیری و رقمِ

ماتم دارا دَ حُضُورِ خُداوندِ لَشکرها

بوری؟ ^(۱۵) آلی مو آدمای کبری-و-

مغرور ره خوشبخت مَوگی؛ بدکارا نه

تنها کامیاب آسته، بلکه وختی خُدا ره

امتحان مونه ام خلاصی پیدا مونه. ”

آجرِ کسای که از خُداوند ترس

دَره

^(۱۶) اوخته کسای که از خُداوند

ترس دشت قد یگدیگه خُو توره گفت و

خُداوند گوش گرفته شنید و کتاب

یادگاری دَ حُضُورِ شِی دَ یَادِ کَسایِ که
از خُداوند ترس دَشت و نامِ ازو ره
احترام مُوِکد نُوِشته شُد.

①۷ خُداوندِ لَشکرها مُوِگیه: ”دَ

روزی که ما تعینِ کدیم اونا مُلکیتِ

خاص مه مُوشه و ما از مجازاتِ ازوا

تیر مُوشُم، رقمیکه یگ آدم از مجازاتِ

باچه خُو تیر مُوشه، از مجازاتِ باچه

که خِدمتِ ازو ره مُونه. ①۸ اوخته

شُمو بسمِ بَینِ عادِلا و شَرِیرو و بَینِ

کسی که خُدا ره عِبادت-و-خِدمتِ مُونه

و کسی که او ره عِبادت-و-خِدمتِ

نَمُونَه فَرَق مِیَنگَرِید. ”

رُوزِ بُزُرگِ خُداوند

۴ ① ”چُون اینه، رُوزِ مِییه

که رَقْمِ تَنُورِ داغِ اَسْتَه و پِگِ اَدْمای

کِبْرِی-و-مَغْرُور و تَمَامِ بَدْکَارا رَقْمِ کَاه

مُوشَه؛ اُمُو رُوزِ که مِییه اُونَا رَه دَ

اَندازَه مُوسُوزَنَه که دَزُوا نَه رِیشَه مِیلَه

و نَه شَاخِچَه. ”ای رَه خُداوندِ لَشکَرها

مُوگیَه. ② ”لِیکن بَلَدَه شُمُو کَسای

که از نَامِ مَه تَرَسِ دَرِیدِ اَفْتَوِ عَدالَتِ بُر

مُوشَه و دَ بالهایِ اَزُو شِفا اَسْتَه. شُمُو

رقمِ گوسله‌های جای‌بند که ایله موشه

جست-و-خیز مُونید ^③ و شریرو ره

پایمال مُونید، چُون دَ روزی که ما

تعیین کدیم اونا رقمِ خگِشتر دَ تی

پای‌های شُمو موشه. ”ای ره خُداوندِ

لشکرها مُوگیه.

^④ ”شریعتِ خِدمتگار مه مَوسا

ره قد احکام و دستُورای که ما بَلده

پگِ اسرائیل دَ حوریب دَزُو امر کُدم دَ

یاد خُو دَشته بَشید.

^⑤ اینه، ما ایلای نَبی ره پیش از

رَسِيدُونَ رَوْزِ بُزْرُگِ وَ تَرَسِنَاکِ خُداوند
دَ پيش شُمو رَبِي مُونُم. ﴿٦﴾ اُو دِلهاي
آته گورِه سُون بچکيچاي شي مُوبره و
دِلهاي بچکيچا ره سُون آته گونِ ازوا؛
اگه اُو طور نَشنه ما مييم و اي سرزمي
ره مي زنم که کاملاً نابود شنه.